

Tweede Kamer der Staten Generaal
T.a.v. de vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20018
2500 GA Den Haag

Per mail: cie.vws@tweedekamer.nl

Betreft: Algemeen Overleg Maatschappelijke Opvang en zwerfjongeren 09 maart 2016

Den Haag, 4 maart 2016

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Op 9 maart a.s. praat u met de staatssecretaris van VWS over de problemen van dakloze jongeren. Wij zijn jongeren van het Straat Consulaat uit Den Haag, Straatvisie uit Amsterdam, Basisberaad Rotterdam en U-2B Heard! uit Utrecht. Wij hebben zelf ook meegemaakt waar je tegenaan loopt als je dakloos bent of bijna dakloos wordt. De grootste problemen voor dakloze jongeren die niet meer terecht kunnen bij hun familie, zijn het inschrijven bij de gemeente, het betalen van de huur en de zorgverzekering, het afmaken van school terwijl je ook moet werken voor inkomen en het niet kunnen regelen van de schulden die er meestal zijn. Hieronder vindt u een lijstje met veelvoorkomende problemen waar jongeren in Den Haag tegenaanlopen. Wat in Den Haag problemen zijn op het gebied van inschrijven en inkomen.

1. Jongeren kunnen of mogen zich vaak niet inschrijven bij familie of vrienden, omdat zij bang zijn voor deurwaarders en voor de kostendelersnorm. Zonder adres, geen inkomen en besta je niet. Achter je naam staat vertrokken naar het buitenland. Geen BRP (voormalig GBA) kan verstrekkinge gevolgen hebben, zoals geen bankrekening, geen inkomen, geen ziektekostenverzekering.
2. Als je in Den Haag een postadres wil bij het daklozenloket (gemeente), moet je eerst aantonen dat je dakloos bent. Dit doe je door te verblijven in de nachtopvang. Jongeren die dit niet willen en aangeven dat ze liever bij familie of vrienden verblijven, worden "verplicht" zich daar in te schrijven. Tenzij je kunt aantonen op meer dan drie adressen in de week te verblijven, dan willen ze een uitzondering maken.
  - 2.1 De voorkeur van de jongeren zou zijn, om een postadres voor 3 maanden te verstrekken bij de gemeente en tegelijkertijd de hulpverlening te starten om iemand op een passende woonplek te krijgen.
3. Als jongeren toch een postadres bij familie of vrienden krijgt, kan er geen daklozenuitkering worden aangevraagd. Een daklozenuitkering is altijd verbonden aan het daklozenloket. Een gewone uitkering kan niet aangevraagd worden op een postadres, alleen op een woonadres. Dit heeft de volgende consequenties.
  - 3.1 Sta je wel ingeschreven op een briefadres bij familie of vrienden, dan ben je verplicht verzekerd te zijn, anders krijg je een boete. De zorgverzekering betalen is een probleem, er is

echter geen inkomen.

3.2 Als je (met een briefadres) woonplek gevonden hebt, duurt het 8 weken voordat je uitkering is opgestart. De eerste maand huur of borg kan niet betaald worden. Als je ingeschreven staat voor een woonvoorziening (KTC), dan kan je niet instromen zolang er geen inkomen is.

4. Als jongeren al een baan hebben, komen ze niet in aanmerking voor een adres bij het daklozenloket en dus ook niet voorn hulp of nachtopvang. Je hebt een inkomen, dus je kan een woning huren. Helaas liggen de woningen niet voor het oprapen, zeker niet met een laag inkomen.

4.1 Casus: meisje 20 jaar, 6 maanden zwanger, al jaren een baan in een magazijn. Ze stond niet ingeschreven en was niet verzekerd. Ze kreeg geen adres, omdat ze al een baan had. Dit bracht haar goed in de problemen

Schuldhelpverlening, studiefinanciering en werk is nog een heel ander probleem.

Waarom je niet naar school kan als je in de schuldhelpverlening zit:

Als je naar school gaat krijg je een studiefinanciering, die veel lager is dan een uitkering van de socialendienst. Studiefinanciering wordt niet gezien als inkomen. Hier gaan de schuldeisers niet mee akkoord, waardoor het voor de SHV niet mogelijk is om regelingen te treffen met de schuldeisers. Een aanvullende beurs is niet mogelijk, omdat er geen nieuwe schuld aangegaan mag worden.

Oplossing:

Het behalen van een startkwalificatie duurt hooguit twee jaar. Bevries de schulden voor de maximale periode van twee jaar, zodat het diploma behaald kan worden en de schulden niet verder oplopen. Als de opleiding is afgerond, heeft iemand een veel grotere kans op de arbeidsmarkt. Mede door de verschillende werkervaring die is opgedaan tijdens de stages. Zorg dat het schooltraject meegenomen wordt in het traject van de SHV, hierdoor is er zicht en ondersteuning.

Rotterdam

In Rotterdam worden dezelfde problemen ervaren. Behalve dat sinds deze is besloten dat de gemeente de kostendelersnorm tijdelijk niet toepast op mensen die iemand opvangen die dakloos is.

Van jongeren uit Amsterdam:

Wat gebeurt er als je geen onderdak hebt en bij de opvang of de gemeente komt?

Toen ik dakloos was werd ik bij de opvangen rechtstreeks niet aangenomen wegens lange wachttijden en onvoldoende plek. Bij de gemeente werd ik doorverwezen naar FIOM (wegens eerdere behandeling) en vanuit daar naar GGD veldtafel. Ik heb toen een aantal maanden moeten wachten voordat ik een plek in een opvang toegewezen kreeg.

Wat gebeurt er als je je wilt inschrijven bij de gemeente?

Voor het inschrijven bij de gemeente moet je een adres hebben, dus als je dakloos bent kan dat niet. Ik heb mij toen ingeschreven bij mijn ex-partner dat achteraf problemen opleverde met de belastingdienst m.b.t. kinderopvangtoeslag.

Wat gebeurt er als je geen geld hebt en een uitkering aanvraagt bij de gemeente?

Als je geen geld hebt en een uitkering aanvraagt heb je in eerste instantie de eerste 4 weken sollicitatieplicht waar je nog geen geld ontvangt. In sommige gevallen is het mogelijk om een voorschot te krijgen.

Wat gebeurt er als je je wilt inschrijven bij een opleiding?

Voor het inschrijven bij een opleiding wordt er vaak gekeken naar de vooropleiding en soms ook de motivatie van de persoon. Vaak wordt het afgeraden om te studeren als je dakloos bent, omdat er dan niet voldoende (werk)ruimte is en de focus ligt bij het overleven i.p.v. zelfontplooiing.

Vanuit U-2B Heard! uit Utrecht:

Wij onderschrijven al het voorgaande, in Utrecht speelt dezelfde problematiek.

Daarnaast is er geen nachtopvang in Utrecht specifiek voor jongeren. Jongeren voelen zich in de bestaande nachtopvang heel onveilig en blijven liever buiten.

De noodbedden die er zijn worden gebruikt als “gewone” plekken in de opvang, waardoor er zelfs wachtlijsten bestaan voor de noodbedden.

In Utrecht worden steeds meer daklozenuitkeringen bij het daklozenloket aangevraagd door jongeren, dit komt mede door de kostendelersnorm. De aanvragen voor hulpverlening bij buurtteams en andere hulpverleningsinstanties lopen daardoor ook op.

In Utrecht zit de woningmarkt voor sociale huurwoningen helemaal vast. Mede doordat jongeren een lage uitkering hebben, kunnen ze de huur vaak niet betalen omdat die te hoog is. Als ze al een woning hebben, moeten ze heel voorzichtig met hun financiën omgaan om niet in de schulden te komen.

Veel jongeren die dakloos zijn (geweest) hebben schulden. Zodra zij dan een adres hebben, komen de rekeningen binnen. Wil je dan bij de Gemeente schulddienstverlening hulp vragen is de opdracht om eerst de CJIB boetes (Strabis) op te lossen, voordat je aan je schulden kunt gaan werken. Jongeren voelen zich dan niet gehoord of geholpen en vallen verder terug in de problemen.

In Utrecht houden we ook casussen bij om de beleidsmakers van de Gemeente op de hoogte te houden van de problemen waar jongeren tegenaan lopen.

Wilt u aan de staatssecretaris vragen om met zijn collega's te regelen dat er meer jongerenhuisvesting van ongeveer €250 per maand bijkomt? En dat gemeenten zorgen dat iemand zonder inkomen en familie een plek krijgt en begeleiding om weer naar school te gaan en een diploma te halen? Wilt u ook vragen of er schuldhulp kan komen voor jongeren die niet aan de schuldhulpregels van de gemeente kunnen voldoen? En dat jongeren met problemen o.a. schulden makkelijker een opleiding kunnen volgen.

Met vriendelijke groet namens jongeren van:

Straat Consulaat Den Haag
Basisberaad Rotterdam
Straatvisie Amsterdam
U-2B Heard! Utrecht

Voor nadere info:

Joy Falkena
Straat Consulaat
Parkstraat 32
2514 JK Den Haag
06-51550091
joy@straatconsulaat.nl

of:

Bea van Doorn
U-2B Heard!
Leidsekade 117
3581 HD Utrecht
06-23227204
bea@u-2bheard.nl